

Θέμα Α

Στο κείμενο επισημαίνεται η σημασία του ταξιδιού στη ζωή του ανθρώπου. Τα ταξίδια προσφέρουν στον ανθρώπο εμπειρίες καλλιεργώντας τον πνευματικά και ψυχικά καθώς αποτελούν τρόπο ψυχικής και σωματικής ευεξίας. Με τα ταξίδια ο άνθρωπος αντισταθμίζει την ψυχοφθόρα και καταπιεστική καθημερινότητα, αντλώντας ηρεμία και ευχαρίστηση. Κατακτά την αυτογνωσία κερδίζοντας εμπειρίες και αναμνήσεις, εκτονώνται και εξελίσσεται. Τέλος, ο ταξιδιώτης έρχεται σε επαφή με άλλους πολιτισμούς, μορφώνεται, ανοίγει το πνεύμα του και αποκτά διαφορετικό τρόπο σκέψης.

Θέμα Β1

1β, 2β, 3α, 4α, 5γ

Θέμα Β2

A. α. Η πρόθεση της συντάκτριας στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου είναι να πείσει τους αναγνώστες για την αξία των ταξιδιών στη ζωή των ανθρώπων προκειμένου να τα εντάξουν στον χρόνο τους. Η πρόθεσή της αυτή εξυπηρετείται οργανώνοντας την σκέψη της με την μέθοδο της αιτιολόγησης παραθέτοντάς τα επιχειρήματά της (Κι αυτό, γιατί τα ταξίδια... και τελικά να ευτυχήσει).

B. έτσι ώστε : αποτέλεσμα

αν και: αντίθεση - εναντίωση

ή: διάζευξη

καθώς και: προσθήκη

συμπερασματικά: συμπέρασμα

Θέμα Β3

Ο βιωματικός χαρακτήρας του κειμένου αναδεικνύεται από τα εξής χαρακτηριστικά γνωρίσματα. A) α' ενικό πρόσωπο (πηγαίνω, συλλογίζουμαι), το οποίο προσδίδει προσωπικό και υποκειμενικό τόνο στην αφήγηση. B) αφήγηση προσωπικών εμπειριών και περιγραφή εικόνων που αντίκρυσε (Φτάσαμε στις Θήβες), φωτίζοντας έτσι τις προσωπικές σκέψεις και τα συναισθήματα του. Γ) α' πληθυντικό πρόσωπο που αποτυπώνει το συλλογικό βίωμα του αφηγητή με τους υπόλοιπους συνταξιδιώτες του (Μπαίνουμε, κοντά μας)

Θέμα Γ. Το ποιητικό υποκείμενο επιθυμεί να ταξιδέψει προκειμένου να φύγει από το συναισθηματικό αδιέξοδο που βιώνει. Ειδικότερα, μιλώντας σε **α' ενικό πρόσωπο** (να νιώθω) και με εξομολογητική διάθεση αποκαλύπτει τον συναισθηματικό του κόσμο. **Η παρομοίωση** (σα θηλιά το λαιμό) αποτυπώνει την αίσθηση της ασφυξίας, καθώς ο καημός τον πνίγει σαν θηλιά. Επιθυμεί ένα ατελείωτο ταξίδι χωρίς καμία κοινωνική επαφή ώστε να μην αισθάνεται και να μη σκέφτεται τίποτα που μπορεί να τον πληγώσει ή να τον προδώσει (ψυχή να μη βρίσκω.. και βουβό). Με τη χρήση των **απαισιόδοξων εικόνων και του ασύνδετου σχήματος** (πλατιά ερημιά, κλεισμένα τα σπίτια, τα τζάκια σβησμένα...) αποκαλύπτει τη συναισθηματική του φόρτιση και αισθητοποιεί την επιθυμία του για λύτρωση από τη ματαίωση των ονείρων του. Ελπίζει να βρεθεί σε ένα μέρος μακριά από το άτομο που τον πλήγωσε στο οποίο απευθύνεται σε **β' πρόσωπο και σε χρόνο**

μέλλοντα (δεν θα 'χω ...από σε να χαθώ) εκφράζοντας την ανάγκη του να απομακρυνθεί από την πηγή της απογοήτευσής του.

Η συναισθηματική κατάσταση του ποιητικού υποκειμένου επιβάλλει τη φυγή από την πραγματικότητα που βιώνει. Η λύση που σκέφτεται είναι ένα ταξίδι μακριά από όλους και από όλα. Αν ήμουν στη θέση του ενδεχομένως να επέλεγα να ταξιδέψω με σκοπό να ξεχαστώ και να περάσω χρόνο με τον εαυτό μου. Ωστόσο, ξέρω ότι η λύση στα προβλήματα δεν βρίσκεται στην φυγή, για αυτό, αφού έπαιρνα χρόνο, θα αντιμετώπιζα την κατάσταση κατάματα.

Στην προσωπική άποψη κάθε μαθητής μπορεί να διατυπώσει τη δική του στάση με επαρκή τεκμηρίωση.

Επιπλέον κειμενικοί δείκτες:

- Μεταφορές: μου σφίγγει ο καημός
- Επανάληψη: να τραβώ, να τραβώ
- Σημεία στίξης: να χαθώ!

Θέμα Δ

Ε. Π: ΑΡΘΡΟ

- Τίτλος

- Αναφορική λειτουργία της γλώσσας

Ενδεικτικός τίτλος: **Η θεραπευτική δύναμη των «ταξιδιών»**

Ενδεικτική αφόρμηση από επικαιρική αναφορά στην καλοκαιρινή περίοδο που ακολουθεί μετά το πέρας των εξετάσεων, στις διακοπές και στα ταξίδια.

Α' Ζητούμενο: αναμένεται ο μαθητής να διατυπώσει τη συμφωνία του με την άποψη της αρθρογράφου, καθώς:

- τα ταξίδια αποτελούν μοναδικές εμπειρίες με ανεκτίμητη πνευματική, ψυχική και κοινωνική προσφορά στον ταξιδιώτη.

Ειδικότερα:

1. προσφέρουν τη δυνατότητα επαφής με το φυσικό περιβάλλον και τις ομορφιές κάθε τόπου.
2. αποτελούν ευκαιρία ψυχικής εκτόνωσης και αναζωογόνησης μέσω της αλλαγής παραστάσεων, φυγής από την καθημερινότητα και αποβολής του άγχους που δημιουργεί ο πιεστικός, σύγχρονος τρόπος ζωής.
3. συμβάλλουν στη σωματική ευεξία του ταξιδιώτη καθώς επιτρέπουν την ξεκούραση και την αναπλήρωση σωματικών δυνάμεων ή και την ικανοποίηση από τη σωματική άσκηση.
4. ενισχύουν την κοινωνικοποίηση μέσω της αλληλεπίδρασης, της σύναψης σχέσεων με άλλους ανθρώπους αλλά και της ενίσχυσης των δεσμών με τα οικεία πρόσωπα.

5. συμβάλλουν στην επαφή και γνωριμία με τα πολιτισμικά επιτεύγματα κάθε λαού, την ιστορία, τα μνημεία και τις παραδόσεις του. Αποτελούν δηλαδή παράγοντα διεύρυνσης των πνευματικών οριζόντων.

6. συντελούν στην υπέρβαση των προκαταλήψεων και των ρατσιστικών στερεοτύπων και στην καλλιέργεια του σεβασμού και της αποδοχής του άλλου.

Β' Ζητούμενο: ο μαθητής αναμένεται να υποστηρίξει όποια άποψη θεωρεί ενδεδειγμένη φτάνει να είναι τεκμηριωμένη και αξιολογούνται θετικά οι διατυπώσεις που αποτυπώνουν την προσωπική του θέση («κατά τη γνώμη μου», χρήση α' ρηματικού προσώπου)

πιο συγκεκριμένα:

1. αναφορά στον αθλητισμό και γενικότερα στην σωματική εκγύμναση που οδηγούν στη σωματική ευεξία και στη χαρά της συμμετοχής αποφορτίζοντας το άτομο.

2. αναφορά στην ενασχόληση με την Τέχνη και τις καλλιτεχνικές δραστηριότητες που διευρύνουν και καλλιεργούν μια ευρύτερη αισθητική αντίληψη διεγείροντας τον νου και το συναίσθημα.

3. αναφορά στην ανάγνωση βιβλίων που επιτρέπει στους ανθρώπους να ταξιδεύουν σε άλλες εποχές, να διευρύνουν τους ορίζοντες και τη φαντασία τους, να ηρεμούν και να ξεφεύγουν από την καθημερινότητα.

4. αναφορά στην επαφή με το φυσικό περιβάλλον και γενικότερα με τη φύση (περύπατοι, εκδρομές, περιβαλλοντικές δράσεις) που αποτελεί φορέα ψυχικής ισορροπίας και ηρεμίας και υποδεικνύει το μέτρο και την αρμονία.

5. αναφορά στον ερασιτεχνισμό, δηλαδή στην ενασχόληση με άλλες δημιουργικές δραστηριότητες όπως π.χ. κατασκευές, μοντελισμός κ.ά. που δίνουν διέξοδο στη φαντασία και την επινοητικότητα.

6. χρόνος για ενδοσκόπηση και αυτοκριτική που συμβάλλουν στην αυτοβελτίωση και στη συμφιλίωση του ανθρώπου με τον εαυτό του.

7. καλλιέργεια διαπροσωπικών σχέσεων και επικοινωνίας με τους άλλους που επιτρέπει την ανταλλαγή σκέψεων και συναισθημάτων ως αντίδοτο της μοναξιάς και της αλλοτρίωσης.

Επιμέλεια:

Σαραντίτη Ειρήνη, Δάβου Μαριάννα, Μητρούσκας Δημήτρης, Παπάζογλου Βηθλεέμ, Καττή Μαρίνα, Κλάδου Αθηνά, Μπίτσικα Μαρία, Τουρνά Εύη, Αθανασέλου Αργυρώ, Αντωνόπουλος Γεώργιος, Λύκου Άννα Μαρία, Δερμιτζάκη Νίκη, Γεωργιάδου Αναστασία, Νικολάου Χρυσάνθη, Πολυστηριάδη Ελένη, Ξανάλατου Σμαράγδα, Ασήμου Άννα, Βούλγαρη Μαντώ, Πασχαλίδη Ειρήνη, Γκελτής Θεοδόσης, Αθανασάκη Ανθή, Μαρκούρης Γιάννης, Μητάκη Μαρία, Μακράκη Γεωργία, Φραγκιαδουλάκη Κλειώ, Μαθιουδάκη Κορίνα, Περώνης Φώτης, Μανάκου Μαρία, Φουντουλάκη Κασσάνδρα, Πλοιαρχοπούλου Ελένη, Μουντούδη Ελίνα

και τα κέντρα ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ: Πειραιάς, Κερατσίνη Ταμπούρια, Διαδικτυακό, Γκύζη, Δάφνη, Ηράκλειο Κρήτης, Ραφήνα, Μοσχάτο, Παγκράτι Κέντρο, Λαμία, Περιστέρι Νέα Ζωή, Περιστέρι Κέντρο, Κατερίνη, Φιλοθέη Ψυχικό, Νέα Σμύρνη